

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

MART 2017.

UKLJUČIVANJE MIGRACIJA U NACIONALNE RAZVOJNE STRATEGIJE

Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (SDC), Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) i Međunarodna organizacija za migracije (IOM) 2011. godine započeli su sprovođenje dvogodišnjeg projekta „Uključivanje migracija u nacionalne razvojne strategije“ u Bangladešu, Jamajci, Moldaviji i Tunisu. Od tada Projekat je doprineo jačanju kapaciteta država za uključivanje veze migracija i razvoja (MR) u razvojne strategije, kao i usmeravanju tima Ujedinjenih nacija pri pružanju pomoći državama i njihovim partnerima o pitanjima vezanim za migracije i razvoj. Uz to, Projekat je do sada pomogao i razmenu iskustava između ranije uključenih zemalja u kontekstu aktivnosti koje sprovodi Globalni forum za migracije i razvoj (GFMD). Na osnovu iskustava i rezultata ovog ranije započetog projekta, kao i zbog sve većeg interesovanja među državama članicama GFMD, od 1. februara 2014. drugu fazu Projekta zajednički sprovode IOM i UNDP u Bangladešu, Ekvadoru, Jamajci, Kirgistanu, Moldaviji, Maroku, Srbiji i Tunisu.

Globalni zajednički program finansira Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i sprovodi se u periodu od četiri godine, do 31. januara 2018. godine. Na globalnom nivou, Program nastoji da poboljša upravljanje međunarodnim migracijama pružanjem podrške zemljama da integrišu migracije u nacionalne razvojne planove i politike, kao i da kontinuirano prate i prilagođavaju svoj pristup migracijama i razvoju. Takođe, Program podstiče aktivno i obostrano korisno partnerstvo između zemalja u oblasti migracija i razvoja.

Projekat se sprovodi u osam zemalja

INTEGRISANJE MIGRACIJA DONOSI BROJNE KORISTI

Projekat je predstavio mogućnost da se priđe problemu migracija u Srbiji na nov način - istraživanjem pozitivnih uticaja migracija na razvoj. To je bio inovativan i važan napor u zemlji čiji napori su poslednje dve decenije bili usmereni na upravljanje velikim tokovima prisilnih migranata iz bivše Jugoslavije - izbeglicama iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine i interno raseljenih sa Kosova i Metohije. Počev od 2000. godine, kada se Srbija uključuje u proces pridruživanja EU, pojavili su se novi izazovi, uključujući readmisiju povratnika prema Sporazumu o readmisiji i prijemu tražilaca azila iz trećih zemalja. Tokom ovog perioda emigracija i odliv mozgova bili su veoma zastupljeni, tako da su napori vlade bili usmereni ka ublažavanju negativnih efekata migracije i usklađivanju nacionalnih politika sa pravnim tekovinama EU, a ne ka iskorišćavanju razvojnog potencijala migracija.

Brojne su koristi ulaska u proces integrisanja migracija koji bi prepoznao njihov razvojni potencijal. Srbija ima veliku dijasporu čije su godišnje doznake u poslednjoj deceniji činile 15,3 odsto ukupnog bruto domaćeg proizvoda (BDP). Angažovanje naučne dijaspore i prenos njihovog znanja i stručnosti bila bi velika prednost za nacionalni razvoj. Ugrađivanje migracije u sektorske strategije je korisno i veoma potrebno sredstvo za rešavanje problema regionalnih razlika, demografski pad, zapošljavanje, mobilnost mladih, kao i u drugim oblastima, što je upravo ono što projekat ističe.

Migracioni profil Republike Srbije je dokument koji objedinjuje podatke o svim kategorijama migranata u zemlji, nudi opis i analizu sveukupnog stanja migracija u RS, obaveza je RS iz Mape puta za viznu liberalizaciju i predstavlja specifični cilj Strategije za upravljanje migracijama. RS već šestu godinu zaredom izrađuje migracioni profil.

PODACI ZA 2015. GODINU*

- Zabeleženo je oko 59 miliona prelazaka preko granice
- Izdate su 10.134 vize
- U dijaspori živi oko pet miliona ljudi (procena)
- U Republici Srbiji boravilo po osnovu rada 11.862 strana državljanina
- Status izbeglice iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske ima 29.457 građana
- Interno raseljenih sa Kosova i Metohije 203.140
- Izraženo 579.519 namera za azil

*Ceo Migracioni profil za 2015. dostupan je na adresi <http://kirs.gov.rs/docs/migracije/migracioni%20profil%202015.pdf>

DOSTIGNUĆA PROJEKTA, ČETIRI PROJEKTA REZULTATA

REZULTAT 1: Vodeći partneri iz oblasti migracija razvoja uključeni u proces integrisanja migracija i razvoja u razvojne planove

Rezultat 1, za koji je bio zadužen UNDP, fokusiran je na rešavanje nedostatka koherentnosti u okviru Nacionalnog tima Ujedinjenih nacija (UNCT) po pitanju migracija, naglašavajući značaj pitanja migracija u okviru strateškog programskog okvira UNCT-a i svojih nacionalnih razvojnih prioriteta.

REZULTAT 2: Unapređeni podaci i statistika u oblasti MR za planiranje razvojne politike, praćenje realizacije i procene napretka na nacionalnom nivou

Ovaj rezultat imao je najveći broj aktivnosti - izrađeno je pet studija, Bela knjiga migracija i razvoja, vladin dokument - Migracioni profil sa proširenim delom koji se odnosi na MR, i razvijene su nove mere politike u skladu sa pravnim tekovinama EU. Pomenuti razvijeni alati su od suštinskog značaja za buduće politike MR-a u Srbiji.

REZULTAT 3: Prepoznavanje i sprovođenje nekih od nacionalnih prioriteta aktivnosti u oblasti MR

Projekat je postigao značajne rezultate u pružanju pomoći državnim institucijama pri identifikaciji i sprovođenju prioriteta MR-a, i direktnom podrškom u vidu svojih studija pri uvršćavanju mera u Akcioni plan za poglavlje 23, kao i u strateška dokumenta kao što su Nacionalna strategija za mlade i Akcioni plan zapošljavanja za 2016. i 2017. Studije su takođe pomogle u procesu izrade revizije Strategije zapošljavanja u delu koji se odnosi na demografske trendove, gde je i pomenut doprinos projekta i izrađenih studija. Ovaj rezultat veoma je bitan za budućnost uključivanja migracija i razvoja u Srbiji. Kroz razvoj prilagođenih studija u različitim oblastima politike, projekat je uspeo u identifikovanju i isticanju prioriteta MR-a, uključujući ih u strateške dokumente, pa čak i prevodeći ih u konkretne akcije (pilot-projekat Ministarstva omladine i sporta).

REZULTAT 4: Povećani kapaciteti i povezanost institucija, uspostavljeni održivi koordinacioni mehanizmi za saradnju državnih organa u oblasti MR

Kapaciteti savetnika za zapošljavanje u Nacionalnoj službi za zapošljavanje (NSZ) i savetnika u migracionim servisnim centrima (MSC) su značajno povećani kroz održavanje relevantnih obuka. Pružena je podrška Komesarijatu za izbeglice i migracije (KIRS) u obavljanju poslova koji se odnose na analizu i predlaganje novih mera u oblasti migracija. Aktivnosti projekta nadovezivale su se na rezultate prethodnih projekata (MIDWEB), postićući sinergiju sa prethodnim naporima da se ojača mreža MSC-a.

Ojačani kapaciteti savetnika u NSZ

PILOT-PROJEKAT ZA POBOLJŠANJE ODGOVORA LOKALNIH ZAJEDNICA

U okviru Rezultata 3 bitno mesto zauzimaju sprovedeni pilot projekti. U svetlu masovnog priliva migranata, koji je počeo sredinom 2015, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja fokusiralo je svoj pilot-projekat na poboljšanje koordinacije unutar sistema upravljanja migracijama. Ministarstvo rada predsedava Radnom grupom za rešavanje problema mešovityh migracionih tokova, koja je zadužena za predlaganje i sprovođenje mera za prevazilaženje migrantske krize. Tokom priliva, lokalni saveti za migracije su predvodili aktivnosti u opštinama Preševo, Bujanovac, Vranje, Kanjiža i Subotica i primećena je nedovoljna koordinacija i međusektorska saradnja. Projekat „Unapređenje uloge sistema socijalne zaštite u upravljanju migracijama u Srbiji“ imao je za cilj da poboljša odgovor lokalnih zajednica i ojača mehanizme koordinacije. Informativne sesije su održane u Vranju, Šidu i Pirotu za predstavnike centara za socijalni rad, a oni su istakli ulogu institucija socijalne zaštite u pružanju zaštite migrantima i pružanju pomoći u humanitarnim hitnim situacijama. Predstavljena su uputstva Ministarstva o tome kako treba odgovoriti na krizu, a posebno o tome kako da se obezbedi podrška maloletnim licima bez pratnje. Uputstva su distribuirana kako bi se pomoglo zaposlenima u centrima za socijalni rad u radu sa migrantima. Projekat je trajao od 1. oktobra 2015. do 31. marta 2016.

Info sesija održana i u Vranju

AKTUELNO

Jačanje kapaciteta pružalaca usluga socijalne zaštite u oblasti zaštite migranata

U okviru nastavka pilot-projekta koji sprovodi Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja "Jačanje kapaciteta pružalaca usluga socijalne zaštite u oblasti zaštite migranata", tokom februara i marta 2017. za zaposlene u centrima za socijalni rad, kao i za zaposlene Komesarijata za izbeglice i migracije koji rade u prihvatnim centrima, održane su radionice na temu prepoznavanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima u migrantskoj populaciji.

U februaru su održane tri radionice za zaposlene KIRS-a i tom prilikom obučeno je 60 ljudi.

Za zaposlene u centrima za socijalni rad održana je 21. marta 2017. radionica u Subotici. Obradene su teme kao što su indikatori za prepoznavanje zlostavljanja i zanemarivanja dece izbeglica/migranata u prihvatnim centrima, fenomen trgovine ljudima, preliminarna identifikacija žrtava trgovine ljudima u populaciji migranata/izbeglica i mogućnosti podrške i zaštite.

Radionici u Subotici prisustvovao je i Nenad Ivanišević, državni sekretar u Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Ivanišević je tom prilikom rekao da, imajući u vidu da pojedini migranti duže borave u prihvatnim centrima, pred našim sistemom su novi izazovi koje treba savladati, a sve u cilju adekvatne brige i zbrinjavanja migranata. Ivanišević je podvukao da je održana radionica bitna za još bolje reagovanje socijalnih radnika na terenu.

Državni sekretar Ivanišević istakao važnost radionica

KORISNI LINKOVI:

https://www.eda.admin.ch/deza/en/home/deza/organisation/bereiche/globale_zusammenarbeit/globalprogramm_migration.html

https://www.eda.admin.ch/content/dam/deza/en/documents/themen/migration/229271-flyer-migration-und-entwicklung_EN.pdf

<https://www.shareweb.ch/site/Migration/Pages/Home.aspx>

<http://www.knomad.org/>

<https://serbia.iom.int/sr/projects/globalni-projekat-uklju%C4%8Divanje-migracija-u-nacionalne-razvojne-strategije-druga-faza>

<http://www.rs.undp.org/>